

Za Evropsko unijo, ki na prvo mesto postavlja ljudi in planet.

Manifest

Če želite pomagati pri usmerjanju EU na pot, ki bo koristila njenim ljudem in planetu, se nam pridružite! Za informacije o tem, kako lahko kampanjo podprete, pogledjte na našo spletno stran www.springalliance.eu

Pregled naših predlogov

- A. Vzpostaviti gospodarske in upravljavske politike, ki služijo ljudem in planetu**
  - 1. Vzpostaviti novo gospodarsko strategijo
  - 2. Izboljšati Program za boljšo pravno ureditev
- B. Ohranjati in obnoviti ekosisteme**
  - 3. Zmanjšati rabo virov in porabo energije
  - 4. Preprečiti nevarne podnebne spremembe
  - 5. Zagotoviti, da bosta kmetijstvo in ribištvo postala trajnostna
  - 6. Sprejeti "Rešilni načrt za biotsko raznovrstnost"
- C. Vzpostaviti vključujoče družbe**
  - 7. Zmanjšati neenakosti in odpraviti revščino
  - 8. Zajamčiti univerzalen dostop do javnih storitev
  - 9. Boriti se proti diskriminaciji in rasizmu; zagotoviti enakost spolov ter spoštovanje pravic migrantov
- D. Spodbujati zelena in kakovostna delovna mesta**
  - 10. Okrepiti kakovostna delovna mesta in izboljšati dostop za vse
  - 11. Zagotoviti pravičen prehod na kakovostna delovna mesta ter pomagati delavcem pri prehodu v dejavnosti, ki nastajajo na novo
- E. Prevzeti globalno odgovornost**
  - 12. Preoblikovati globalno gospodarsko in finančno upravljanje
  - 13. Zagotoviti skladnost politik, da bi dosegli trajnostni razvoj
  - 14. Povečati in izboljšati financiranje za razvoj
- F. Izboljšati demokracijo**
  - 15. Vlagati v dialog z evropskimi državljani, sindikati in civilno družbo
  - 16. Izboljšati dostop do nadzora in odločanja
  - 17. Okrepiti vodenje strategij EU in odprte metode usklajevanja

1. Uvod

Evropska unija je danes na razpotju.

Eden izmed nadrejenih ciljev EU je bil ustvarjanje gospodarske blaginje. V veliki meri jo je skušala doseči s spodbujanjem produktivnosti in porabe, ki naj bi po pričakovanjih povečala socialno kohezijo, spodbujala zaposlovanje, zmanjšala revščino in izboljševala varstvo okolja.

Toda gospodarska rast in konkurenčnost sta postali cilj sami po sebi, ne pa sredstvi, kot je izraženo v prenovljeni "Lizbonski strategiji" iz leta 2005, ki je poudarila deregulacijo. Čeprav je bil na nekaterih področjih dosežen napredek, se je izkazalo, da so socialne in okoljske politike prešibke, da bi dosegle svoje cilje, in jim ni uspelo preprečiti zaostrovanja degradacije okolja in povečevanja neenakosti v naših družbah. Poleg tega se EU danes sooča z gospodarsko recesijo, kakršne še ni bilo.

Lekcija iz teh dogodkov je jasna: nujno potrebujemo bistven premik v strateški usmeritvi EU. Letos bomo dobili novo Komisijo in novo izvoljeni parlament, v letu 2010 pa bodo voditelji držav sprejeli novo strategijo EU. Zdaj je pravi čas, da vplivamo na strateško usmeritev EU. Imamo edinstveno priložnost zagotoviti, da EU postavi gospodarstvo v službo svojih ljudi in planeta – namesto obratno.

Pomladna zveza – *Spring Alliance* je bila ustanovljena prav s tem namenom. Je skupna kampanja na pobudo štirih vodilnih evropskih organizacij civilne družbe: Evropskega okoljskega biroja, Zveze evropskih sindikatov, Socialne platforme in Concord (zveza razvojnih organizacij). Manifest Pomladne zveze podpirajo tudi organizacije z vseh področij civilne družbe in onkraj nje, vključno z gibanjem za pravično trgovino, aktivisti za boj proti revščini in za zdravje, potrošniške organizacije in predstavniki iz raziskovalne skupnosti.

V Manifestu predstavljamo 17 predlogov za takšno EU, ki na prvo mesto postavlja ljudi in planet. Razložimo tudi, zakaj je ta priporočila treba sprejeti, in navajamo konkretne korake, ki ponazarjajo, kako lahko odločevalci naše predloge uresničijo.

Če želite pomagati pri usmerjanju EU na pot, ki bo koristila njenim ljudem in planetu, se nam pridružite! Za informacije o tem, kako lahko kampanjo podprete, si oglejte našo spletno stran www.springalliance.eu

2. Izzivi

Naslednjih pet trendov odraža resničnost današnje Evropske unije.

i. Podnebje se spreminja, priča smo nepredstavljivo hitremu in delno nepopravljivemu izgubljanju biotske raznovrstnosti in naravnih virov.

Vsa dosedanja leta podnebne politike in varovanja okolja so kaj malo prispevala k zmanjšanju izpustov toplogrednih plinov v EU, po svetu pa izpusti še naprej naraščajo. Vpliv teh izpustov na Zemljo je danes veliko bolj resen, kot znanstveniki mislili pred desetletjem, in njihov vpliv na človeštvo bo nepovraten.

Prekomerna poraba naravnih virov je povzročilo upadanje raznolikosti rastlinskega in živalskega življenja na našem planetu. Okoljski odtis EU, ki meri človeški vpliv na naravne vire, več kot dvakrat presega zmogljivosti EU. EU nosi veliko odgovornost za hitro izčrpavanje virov na Zemlji.

ii. Globalna neenakost med severom in jugom narašča, še vedno ostaja zelo razširjena tudi kršitev temeljnih pravic

Gospodarske politike EU so močno vplivale¹ na življenje lokalnih skupnosti povsod po svetu. Politike na področju trgovine, kmetijstva, ribištva, ekstraktivnih industrij, okolja in migracij, pa tudi druge, so ovirale možnosti teh skupnosti za doseganje trajnostnega razvoja: v zadnjem letu se je število lačnih v svetu povečala za nadaljnjih 40 milijonov na skupno skoraj eno milijardo.²

Omenjene politike so prispevale k povečevanju revščine in neenakosti, globalne nepravilnosti in okoljskih katastrof že dolgo pred sedanjo gospodarsko krizo, ki je države v razvoju močno prizadela³. Afrika, na primer, bo utrpela padec prihodkov, ki naj bi predvidoma dosegel 49 milijard USD⁴.

Kljub obveznostim do Razvojnih ciljev tisočletja in Listine o temeljnih pravicah, število kršitev človekovih pravic narašča. Zakonodaja v EU še ne omogoča popolne zaščite pred diskriminacijo na vseh področjih življenja, kot npr. pri zdravstvenem varstvu. Prav tako smo priča vse bolj omejevalnim in vsiljivim migracijskim politikam in strategijam zaposlovanja v več državah članicah, ki omejujejo in zanikajo temeljne pravice tistim, ki se želijo priseliti v EU in se gibati po njej. Medtem vsako leto umre na tisoče ljudi, ki skušajo v iskanju boljšega življenja priti v EU.

---

1 Poročilo o koherenci EU

2 Hunger Free Campaign in FAO

3 Svetovna banka, marec 2009

4 Action Aid, marec 2009

iii. Osredotočanje EU na konkurenčnost in deregulacijo ni koristilo dobrobiti javnosti

EU si od leta 2005 prizadeva za povečanje deregulacije svojih trgov, vključno s trgov del, v skladu s svojo "lizbonsko" strategijo za rast in delovna mesta. To je škodljivo vplivalo na evropsko družbo; povzročilo je povečanje nizko kakovostnega dela in ni uspelo zmanjšati revščine. Lizbonska strategija s svojim močnim poudarkom na konkurenčnosti prav tako škodljivo učinkuje na okoljsko področje, saj zaustavlja ali upočasnjuje sprejemanje zakonodaje, vključno s področjem podnebnih sprememb.

Poleg teh trendov se danes soočamo s svetovno gospodarsko krizo, ki jo je sprožila ista filozofija deregulacije in ki je privedla do neodgovornega posojanja in malomarnosti na strani šibkih organov urejanja. Posledica je sedanje naraščanje brezposelnosti in povečevanje javnega dolga.

iv. Neenakosti v porazdeljevanju bogastva se povečujejo in ogrožajo kohezijo naših družb

79 milijonov ljudi v EU živi v revščini⁵, ki prizadene enega otroka od petih. Čeprav veliko teh ljudi dela poln delovni čas ali prejema pokojnino ali podporo, je njihov dohodek še vedno prenizek, da bi jih zavaroval pred padcem v revščino⁶.

To pa povečuje tveganje, da bodo ti ljudje izključeni iz družbe. Medtem se bogastvo najbogatejših ljudi v EU povečuje in neenakosti še vedno naraščajo⁷, kar povzroča izgubljanje socialne kohezije, vse slabše zdravje ter pomembne razlike pri dostopu do virov in njihove uporabe med socialnimi kategorijami in med državami.

Poleg tega, kljub zavezanosti EU k enakosti med spoloma in doseženemu napredku, še vedno ostaja razlika v plačilu med ženskami in moškimi – moški v EU v povprečju zaslužijo 17% več kot ženske⁸.

v. Razdalja med EU in njenimi državljani se povečuje

Večina prebivalcev EU se čuti ločenih od postopkov odločanja v EU. Nacionalni politiki "Bruselji" pogosto smatrajo za zunanjo silo in ga včasih uporabljajo kot grešnega kozla za nepriljubljene odločitve. To nadalje spodkopava verodostojnost EU in njeno sposobnost, da svoje državljane vodi skozi težke čase.⁶

Istočasno se prebivalci EU vse bolj samoorganizirajo, da bi se njihov glas slišal, predvsem prek organizacij civilne družbe in državljanskih gibanj. Vendar pa EU še ni oblikovala učinkovite strategije za sodelovanje civilne družbe pri odločanju.

---

⁵ Skupno poročilo on socialnem varstvu in socialni vključenosti, Evropska komisija, 2009

⁶ Indikatorji socialnega varstva in socialne vključenosti, Evropska komisija, 2008

⁷ "Growing Unequal", poročilo OECD, 2008

⁸ Kampanja "Equal Pay", Evropska komisija, 2009

Na teh pet izzivov je možno odgovoriti – in EU lahko prevzame vodilno vlogo

EU se lahko spremeni iz dela problema v del rešitve. Čeprav trenutno preživljamo najhujšo gospodarsko krizo po letu 1929, nam ta hkrati ponuja priložnost za spremembo, zlasti ker:

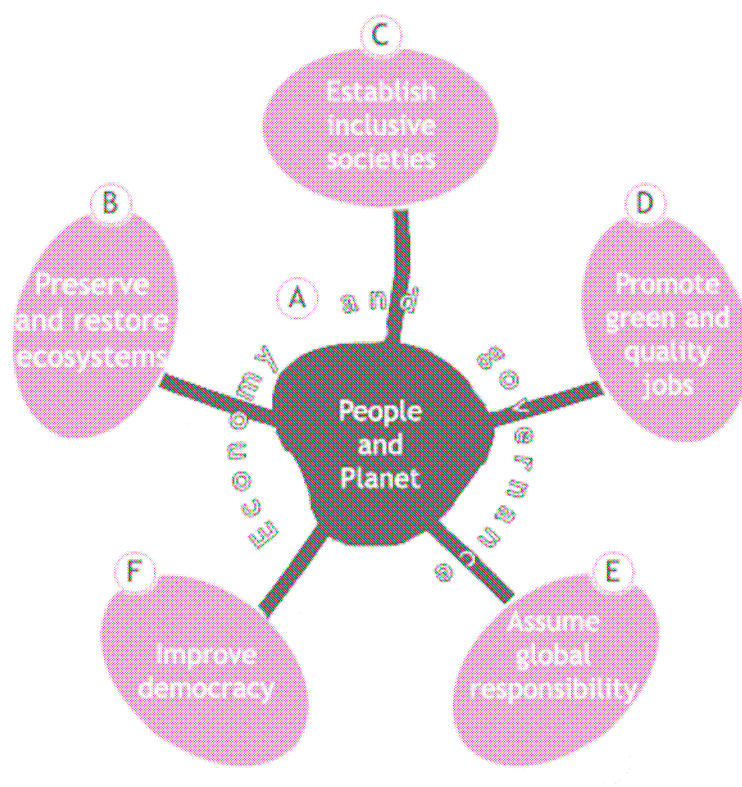
- je vse več podpore za novo svetovno ureditev z večjim urejanjem trgov (zlasti finančnih);
- se povečuje zavest o potrebi po nujnem ukrepanju glede okoljskih in socialnih izzivov;
- so gibanja civilne družbe in podjetniki dejavni pri razvoju alternativnih rešitev za te izzive;
- se vzpostavljajo veliki investicijski programi za obvladovanje krize, ki bi jih lahko oblikovali tako, da bodo spodbujali trajnostni razvoj.

EU je največje svetovno gospodarstvo in ima učinkovite instrumente, da postavlja okoljske cilje, zmanjša neenakosti in uredi trg. Kar potrebujemo, je politična volja, da trajnostno in bolj pravično EU spremenimo v resničnost, s podporo obstoječih močnih gibanj civilne družbe.

V nadaljevanju si preberite naša priporočila, kako ta cilj doseči.

3. Naši predlogi

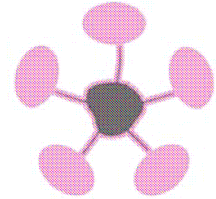
EU mora spremeni svoje sedanje gospodarske politike ter svoje ljudi in planet postaviti v središče oblikovanja politike. Gospodarstvo mora postati sredstvo za doseg cilja, ne pa samo sebi namen. Predlagamo naslednjih pet ciljev (slovenski prevod v nadaljevanju):

V arhitekturi, ki jo predlagamo, nova gospodarska in upravljavaska strategija (oddelek A) služi petim zgornjim ciljem (oddelki B do F).

A. Vzpostaviti gospodarske in upravljavske politike, ki služijo ljudem in planetu

Politike EU niso uspele odpraviti revščine in brezposelnosti v EU, in so prispevale k propadu ekosistema. Že dolgo pred sedanjo gospodarsko krizo je obstajala socialna in okoljska kriza. Gospodarske in tržne politike EU moramo preoblikovati tako, da bodo ljudje in planet na prvem mestu.

1. Vzpostaviti novo gospodarsko strategijo

Zakaj?

Gospodarska strategija EU, utemeljena na neoliberalni rasti in konkurenčnosti, ni ustvarila dovolj kakovostnih delovnih mest, enakosti, blaginje ali trajnosti.

Kako?

- S sprejetjem nove skupne gospodarske strategije, utemeljene na členu 3(3) Lizbonske pogodbe, ki bo služila družbenim in okoljskim ciljem, vlaganju v ljudi, ekološko učinkovitim inovacijam, socialni koheziji in okolju.
- Z uporabo kazalcev, ki presegajo BDP, vključno z mnogokratnimi kazalci dobrobiti, izkoreninjanja revščine, enakosti spolov, enakosti za vse (med regijami ter med bogatimi in revnimi), energije, rabe naravnih virov in pritiskov na ekosisteme.
- Dati prednost naložbam v:
  - program sprememb, usklajen z načrti za oživitev gospodarstva, ki bo prinesel nove industrijske politike in gospodarstvo, zasnovano na manj ogljika, manjši porabi energije, manjši rabi virov, z več in boljšimi delovnimi mesti ter s storitvami, ki prispevajo k trajnostnemu razvoju;
  - močne sisteme socialnega varstva in okrepljene javne storitve, ter hkrati opogumiti države k spodbujanju stopnjujočih se mehanizmov ponovne porazdelitve.
- Pregledati temelje javnih prihodkov. Natančneje:
  - prizadevati si za usklajevanje na ravni EU glede obdavčitve kapitalskega dobička, vključno z davki na dobičke pravnih oseb in drugimi davki podjetij, da se prepreči davčni, socialni in okoljski damping. To zahteva določitev najnižjih stopenj za obdavčitev kapitalskih dobičkov (npr. davkov na dobičke pravnih oseb), in razvoj dodatnih sistemov obdavčevanja kapitalskih dobičkov (na primer davek na finančne špekulacije ali davek na izplačila dividend iz izjemnih kapitalskih dobičkov, davek na bogastvo, ali režimi enotne davčne stopnje).
  - Doseči, da bo do leta 2020 vsaj 10% prihodkov oziroma davčne osnove preusmerjenih od dela k pritiskom na okolje, rabi virov in kapitala, s pomočjo uporabe odprte metode usklajevanja v kombinaciji s okrepljenim sodelovanjem. To bi spodbudilo bolj učinkovito rabo virov, obdavčenje tistega, kar želimo zmanjšati (izčrpavanje naravnih virov in onesnaževanje), namesto obdavčenja tistega, kar želimo povečati (prihodki in zaposlovanje).

- Ponovna izostritev glavnih programov EU. Natančneje:
  - Ukiniti ali preusmeriti vse financiranje, ki škoduje okoljskim in socialnim ciljem EU, vključno z globalnimi vplivi, ali povečuje porabo energije in virov v EU. S tem namenom preoblikovati pravila institucij EU.
  - Okrepiti boj proti revščini in socialni izključenosti s pomočjo evropskih strukturnih in kohezijskih skladov, z vlaganjem v lokalno družbeno infrastrukturo ter s preusmeritvijo teh skladov v trajnostne prometne in energetske sisteme.
  - Usmeriti se na tista podjetja socialnega gospodarstva, ki jih vodijo predvsem motivi socialne dobrobiti.
  - Reformirati Raziskovalni in razvojni program, da bi zagotovili, da bo prispeval k socialnemu napredku in okoljskim ciljem.
- Popraviti finančne politike EU. Natančneje:
  - Sprejeti direktive, ki bodo družbe obvezale k povezovanju dobičkov iz delnic in bonusov z dolgoročnim gospodarskim uspehom, namesto s kratkoročnimi spremembami borznih vrednosti.
  - Vzpostaviti enotno regulacijo finančnih trgov na ravni EU in evropsko bonitetno agencijo.
  - Sprejeti zavezujoče predpise o skladih hedge ter skladih zasebnega kapitala, obvezno registracijo in nadzor bonitetnih agencij.
  - Oblikovati evropski nadzorni organ in odbor za zagotavljanje varnosti finančnih produktov, za učinkovito spremljanje, nadzor in urejanje nereguliranih finančnih trgov.

2.   Izboljšati Program za boljšo pravno ureditev

Zakaj?

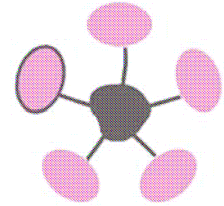
Sedanja gospodarska kriza razkriva pomanjkljivosti svetovnih in evropskih struktur upravljanja gospodarstva. Za pametno gospodarsko politiko je potrebno, da nosilci odločanja bolje ocenjujejo možne gospodarske, družbene in okoljske posledice svojih dejanj.

Kako?

- Preusmeriti program za boljšo pravno ureditev k nadrejenim ciljem trajnostnega razvoja.
- Okrepiti obvezne ocene trajnostnosti glede okoljskih in socialnih ciljev ter ciljev enakosti spolov in enakosti, in oceniti stroške dejavnosti in nedejavnosti na tem področju.
- Izboljšati kakovostne metodologije, tako da bodo v celoti upoštevale socialne in okoljske vplive (tudi če jih ni vedno mogoče denarno ovrednotiti).
- Zagotoviti izdelavo ustreznih ocen pred sprejemanjem odločitev, a jamčiti tudi, da končna odločitev, še zlasti glede kompromisov, ostane na političnem področju.
- Izboljšati posvetovanja s civilno družbo pri tovrstnih ocenjevanjih ter zagotoviti večjo preglednost metodologij in predpostavk.
- Zagotoviti redno vrednotenje socialnih in okoljskih vplivov obstoječih politik (npr. enotnega trga in liberalizacije, državne pomoči, javnih naročil). Če je vpliv negativen, je treba politike popraviti tako, da okrepimo njihove družbene in okoljske cilje.

B. Ohranjati in obnoviti ekosisteme

Živimo onkraj naših zmožnosti, saj porabljamo prek dvakrat več od zmožnosti obnavljanja, ki jih lahko zagotovi biokapaciteta EU. Nadaljevati kot doslej ne pride v poštev. Če se EU spopade s potrošnjo in se zaveže, da bo brezpogojno zmanjšala rabo energije, zemlje, vode in virov, tako da bo določila cilje in uskladila proračune s temi prednostnimi nalogami, lahko ostane v okviru pravičnega deleža zmogljivosti Zemlje in ustvari kakovostna delovna mesta.

3. Zmanjšati rabo virov in porabo energije

Zakaj?

Čeprav je EU povečala učinkovitost rabe energije ter virov v proizvodnji in porabi, ni dosegla nobenih neto prihrankov. Razlog za to je v povečanju potrošnje in proizvodnje, ki je pripeljalo do naraščanja okoljskega primanjkljaja in zloma ekosistema.

Kako?

- Oceniti skupno porabo virov EU, vključno z uporabo materialov, vode in tal, kot tudi emisije toplogrednih plinov, ki se pojavljajo znotraj ali zunaj EU.
- Določiti cilje za zmanjšanje porabe virov v EU do leta 2011 in zmanjšali količino odpadkov EU z določitvijo ciljev za preprečevanje nastajanja odpadkov do leta 2012, za premik EU v smeri globalno pravičnega in trajnostnega deleža virov na Zemlji.
- Določiti zavezujoče cilje EU do leta 2010 za zmanjšanje celotne porabe primarne energije za najmanj 20% v naslednjem desetletju, in se zavezati k nadaljnjemu znižanju, kot podporo doseganju ciljnih emisij toplogrednih plinov v pomoč pri preprečevanju nevarnih podnebnih sprememb.
- Bistveno zmanjšati porabo energije in vode v domačem sektorju. Natančneje:
  - Določiti minimalni standard za celotno EU, da bodo vse nove bivalne zgradbe pasivne ali energetske pozitivne do leta 2015.
  - Sprožiti program prenove celotnega fonda bivalnih zgradb, ki bo hitro in občutno zmanjšal porabo energije za ogrevanje in hlajenje ter zagotavljal strokovno usposabljanje in izpopolnjevanje gradbenikov in monterjev, hkrati pa nudil usmerjeno podporo za stanovanja za revne ljudi in spodbujal oblikovanje zgoščenih mest oziroma naselij.
  - Določiti in uveljaviti dinamične minimalne zahteve na ravni EU glede energetske učinkovitosti opreme ter sistemov za hlajenje in ogrevanje prostorov, ter razširiti področje uporabe ustreznih politik EU, da bi določili minimalne zahteve učinkovitosti rabe vode. Poleg tega je potrebno pri omenjenih in pri drugih z energijo povezanih proizvodih uporabiti pristop "top runner".

4. Preprečiti nevarne podnebne spremembe

Zakaj?

Globalno segrevanje in podnebne spremembe potekajo hitreje in bolj resno, kot je bilo pričakovano. To bo ogrozilo varnost, premoženje in blaginjo EU v prihodnjih desetletjih. Čeprav je podnebne spremembe povzročila predvsem potrošnja in industrijske prakse v razvitem svetu, pa bodo najhuje prizadete najrevnejše regije in ljudje, kot tudi prihodnje generacije.

Kako?

- Vlagati bistveno večje deleže nacionalnih naložbenih proračunov, vključno z načrti za oživitvev gospodarstva in strukturnimi skladi, v zmanjšanje emisij toplogrednih plinov.
- Okrepiti domače cilje za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v EU, da bodo odražali znanstveno oceno, potrjeno na pripravljani podnebni konferenci na Baliu v letu 2007: da morajo industrializirane države emisije zmanjšati za 25% do 40% do leta 2020. 20% cilj za leto 2020, sprejet decembra 2008, je pomemben prvi korak, vendar ne zadostuje in je ogrožen zaradi velikodušnih popustov Mehanizma za čisti razvoj.
- Določiti poseben cilj za transportni sektor in vključiti letalstvo in ladijski promet v sporazum o podnebnih spremembah za obdobje po letu 2012. To je potrebno dopolniti z nadaljnjimi domačimi dejavnostmi EU, in zagotoviti trajnostnost goriv.
- Določiti obvezni delež vsaj 35% obnovljivih virov v preskrbi z električno energijo na ravni EU do leta 2020 ter spodbujati decentralizirano proizvodnjo in porabo električne energije ter ogrevanja in hlajenja. Natančneje:
  - Odpraviti ovire za razvoj uporabe obnovljivih virov energije, vključno s praksami delovanja trga.
  - Vzpostaviti strateško načrtovanje, da bi se izognili negativnim okoljskim in socialnim učinkom.
  - Izrecno podpreti lokalno proizvodnjo in rabo obnovljivih virov energije, vključno z neto merjenjem porabe energije ("net metering").
  - Vzpostaviti regulativni in finančni okvir za spodbujanje razvoja pametnih zmogljivosti omrežja za varčevanje z energijo in za optimalno vključevanje energije iz obnovljivih virov, decentralizirano proizvodnjo ter sproizvodnjo toplote in električne energije.
- Zagotoviti predvideno potrebno financiranje za podnebno ukrepanje v državah v razvoju, ki bo verjetno znašalo najmanj 35 milijard evrov letno do leta 2020, poleg celotne Uradne razvojne pomoči (ODA), sprejetih obveznosti in vseh nakupov emisijskih kuponov za izravnavanje emisij v EU.

5. Zagotoviti, da bosta kmetijstvo in ribištvo postala trajnostna

Zakaj?

Sedanje politike EU za kmetijstvo in ribištvo niso trajnostne, kar dokazuje izguba biotske raznovrstnosti, propadanje ribjih zalog⁹, degradacija zemljišč, nesorazmerne subvencije velikim podjetjem, dramatično zmanjšanje števila kmetijskih obratov, prakse socialnega dampinga in izkoriščanje delavcev migrantov. Kmetijski izvoz s subvencioniranjem EU in določen uvoz, kot na primer uvoz gensko spremenjenih beljakovin, povzroča socialne in okoljske težave ter prispeva k svetovni prehranski krizi.

Kako?

- Sprejeti celovito reformo Skupne kmetijske politike (SKP) do leta 2013, tako da bo postala usklajena politika za zagotavljanje socialno, okoljsko in gospodarsko trajnostnega kmetijskega sektorja. Natančneje:
  - V SKP vključiti pomembne socialne in okoljske standarde.
  - Dati prednost certificiranemu ekološkemu kmetijstvu in zagotoviti, da bodo ekološka živila cenejša od običajnih.
  - Kmete in delavce nagrajevati za zagotavljanje "nematerialnih javnih dobrin", kot so socialna kohezija in zaposlovanje na podeželju, varovanje ekosistemov ter zdrava hrana.
  - Uvesti konkretne ukrepe, s katerimi bi lahko pospešili oddaljitev kmetovanja od industrijskih praks, ki temeljijo na kmetijskih kemikalijah in gensko spremenjenih organizmih, in njegov razvoj v smeri trajnosti, z zmanjšanjem porabe vode za 40%, zmanjšanjem rabe fosilnih goriv, ohranjanjem tal in ogljika ter obnovo biotske raznovrstnosti. Te ukrepe je treba podpreti z uvedbo obveznih *okoljskih prednostnih področij* na ravni kmetije, da bi nadomestili ukinitvev prave, kot ključnim ukrepom prilagajanja podnebnim spremembam in za zmanjšanje razdrobljenosti pokrajine.
  - Vzpostaviti hierarhijo uporabe kmetijskih pridelkov. Pridelavi živil za zdravo prehrano je treba dati prednost pred materiali in energijo, na osnovi regionalne pridelave v EU.
  - Postopno ukiniti izvozne subvencije.
  - Lotiti se nihanja cen, da bi zagotovili pravičen dohodek iz kmetovanja in pripomogli k ohranjanju vitalnih podeželskih skupnosti, ter se izognili ponavljanju napak iz preteklosti, ki so privedle do prekomerne pridelave in z njo povezanih težav.
- Zavarovati in obnoviti stalež ribjih vrst s pomočjo odprave prekomernega ulova, v okviru revidirane skupne ribiške politike v letu 2012. Natančneje:
  - Določiti omejitve ulova ciljnih in neciljnih vrst v skladu z biološkimi omejitvami morskega ekosistema in s previdnostnim načelom.
  - Prepovedati škodljive ribolovne prakse in zagotoviti, da bodo prednost pri dostopu do ribolovnih virov imele okoljsko in socialno trajnostne prakse.

---

⁹ Zelena knjiga o reformi skupne ribiške politike, Evropska komisija, 2009

spring alliance

- Zagotoviti, da zmogljivost ribiške flote EU ne presega biološke zmogljivosti ribjih staležev, in da spoštuje ribolovna območja držav izven EU.
- Reforma ribištva EU v certificiran in bolj regionalno usmerjen sektor, ki zagotavlja lokalno zaposlovanje in socialno kohezijo.
- V skupno ribiško politiko vključiti stroge socialne in okoljske standarde.

6. Sprejeti "Rešilni načrt za biotsko raznovrstnost"

Zakaj?

EU izgublja biotsko raznovrstnost; izgublja ekosisteme in naravne storitve, ki jih le-ti zagotavljajo, kot sta čista voda in hrana. To zmanjšuje našo sposobnost za prilagajanje podnebnim spremembam ter zahteva nadomestitev teh storitev z dragimi in tveganimi tehnologijami – če sploh so nadomestljive. Že sama izguba ekosistemov je ocenjena na okoli 7% svetovnega BDP¹⁰ do leta 2050.

Kako?

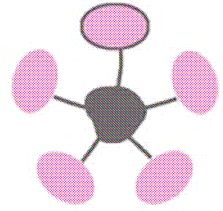
- Predlagati "Strategijo za rešitev biotske raznovrstnosti" do leta 2010 za obnovo ekosistemov, v tesni povezavi s politikami podnebnih sprememb. Natančneje:
  - Določiti ambiciozne nove cilje za biotsko raznovrstnost do leta 2020 in izhodišča za merjenje napredka s pomočjo vmesnih ciljev.
  - Zagotoviti polno izvajanje in uveljavljanje direktiv o pticah/habitatih, okvirne vodne direktive, okvirne direktive o morskii strategiji, direktive o presoji vplivov na okolje in direktive o strateški okoljski presoji, z razvojem "zelene infrastrukture" in z zadostno finančno podporo EU in držav članic.
  - Sprejeti novo zakonodajo o tleh in invazivnih tujih vrstah, vključno s fitosanitarnim nadzorom na mejah EU in v prometnih koridorjih.
  - Zagotoviti "ekosistemsko preverjanje" sektorskih politik, kot so promet, energija in kmetijstvo ter prostorsko načrtovanje.
  - Vzpostaviti mednarodni znanstveni odbor za biotsko raznovrstnost, podoben Mednarodnemu odboru za podnebne spremembe, in vse države povabiti, da se pridružijo.

---

¹⁰ "Stroški političnega neukrepanja" (The Cost of Policy Inaction), (COPI), študija Evropske komisije, 2008

C. Vzpostaviti vključujoče družbe

Nasprotje med vse večjo neenakostjo in gospodarsko rastjo postavlja pod vprašaj sposobnosti sedanjega sistema za pošteno in učinkovito porazdeljevanje blaginje ter za spodbujanje socialne kohezije in blagostanja za vse, tako znotraj kot zunaj EU. Sistemi socialnega varstva, dostop do javnih storitev, enakost spolov, prerazdelitev bogastva in boj proti diskriminaciji so konkretni politični odgovori za uresničevanje evropskih vrednot in temeljnih pravic v praksi.

7. Zmanjšati neenakosti in odpraviti revščino

Zakaj?

Čeprav živijo na najbogatejšem gospodarskem območju planeta, 79 milijonov ljudi v EU danes živi v revščini¹¹; od tega je 20% otrok. Kljub zavezi Evropskega sveta iz leta 2000, "da bo (EU) odločilno vplivala na izkoreninjenje revščine", se stopnja revščine v EU ni zmanjšala, neenakosti pa še naprej naraščajo¹².

Kako?

- Sprejeti Direktivo o zagotavljanju ustreznega minimalnega dohodka za vse, kot nadaljevanje izvajanja priporočil iz leta 1992 in Priporočil o aktivni vključenosti iz leta 2008.
- Določiti ambiciozne kvantificirane evropske in nacionalne cilje za odpravo revščine, skupaj z učinkovitimi ukrepi politike, kot so zmanjševanje revščine otrok za 50% do leta 2012 in odpravo uličnega brezdomstva otrok, mladine in odraslih do leta 2015, kot je zahteval Evropski parlament maja 2009. Ti in drugi posebni cilji morajo postati del širših prizadevanj za izkoreninjenje revščine.
- V »polizbonski strategiji« določiti jasen cilj EU za zmanjšanje socialne izključenosti in neenakosti, ter odprto metodo koordinacije o socialnem varstvu in socialni vključenosti ("socialna OMK") določiti za glavno orodje Strategije.
- Skupaj s civilno družbo razviti in širiti smernice in merila za države članice o tem, kako okrepiti upravljanje odprte metode koordinacije na nacionalni ravni, in o tem, kako učinkoviteje vključevati nacionalne parlamente in Evropski parlament.
- Vzpostaviti nacionalne sisteme nadzora za spremljanje zdravstvenih neenakosti v državah članicah, zlasti kazalnike slabega zdravja (vključno s potrebami spolnega in reproduktivnega zdravja), in ukrepati na osnovi rezultatov.
- Uveljaviti Evropski pakt za duševno zdravje in dobro počutje tako na ravni EU, kot na nacionalni ravni.

---

¹¹ Skupno poročilo o socialnem varstvu in socialni vključenosti, Evropska komisija, 2009

¹² "Naraščanje neenakosti" (Growing Unequal), Poročilo OECD, 2008

8. Zajamčiti univerzalen dostop do javnih storitev

Zakaj?

Dostop do javnih storitev je temeljna pravica¹³ in steber evropskega družbenega modela¹⁴. Socialno kohezijo in spoštovanje človekovega dostojanstva je mogoče doseči le, če imajo ljudje dostop do kakovostnih javnih storitev, ki se odzivajo na njihove potrebe, kar velja zlasti za socialne in zdravstvene storitve.

Povpraševanje po teh storitvah narašča zaradi staranja prebivalstva in razvijajočih se družinskih vzorcev, kot so enostarševske družine. Vendar pa te storitve niso vedno na voljo, včasih so predrage, ali slabo prilagojene na spreminjajoče se potrebe ljudi. EU mora vlagati v te storitve; to bo tudi zagotovilo več delovnih mest in boljša delovna mesta za njene državljane.

Kako?

- Zagotoviti, da zakonodaja EU na področju notranjega trga in konkurence ne vpliva negativno na zagotavljanje kakovostnih javnih storitev in dostop do njih, in da upošteva posebnosti javnih storitev. Natančneje:
  - V skladu s potrebami spremeniti zakonodajo EU na področju notranjega trga in konkurence, da bi zagotovili univerzalen dostop do javnih storitev. To je mogoče doseči s sprejetjem Okvirne direktive o storitvah splošnega pomena.
  - V obstoječih sektorskih direktivah EU uveljaviti izvajanje zahtev za univerzalen in dosegljiv dostop do storitev, na primer z dodatkom določbe o dostopu do minimalne oskrbe z energijo in vodo za gospodinjstva.
  - Spremeniti pravila EU o javnih naročilih, ki naj zahtevajo obvezna merila kakovosti v javnih razpisih za socialne storitve.
  - Oceniti in v skladu s potrebami spremeniti uredbo o državni pomoči, ki negativno vpliva na razvoj in zagotavljanje socialnih storitev, ki jih zagotavljajo nevladni, nepridobitni akterji.
  - Uveljaviti zahtevo Evropskega parlamenta za neodvisno oceno učinka liberalizacije in privatizacije osnovnih storitev, z vključevanjem vseh zainteresiranih deležnikov, še zlasti pa uporabnikov.
- Nameniti sredstva Evropskega socialnega sklada in Evropskega sklada za regionalni razvoj za naložbe v izobraževanje, socialna stanovanja ter socialne in zdravstvene storitve, zlasti za najbolj prikrajšane.
- Pripraviti akcijski načrt EU, ki bo opisal, kako lahko makroekonomske politike EU povečajo podporo posameznikom, ki morajo skrbeti za druge (npr. otroke ali starejše starše), in priznati gospodarsko vrednost storitev nege, ki jo nudijo družinski člani.
- Obnoviti obveznosti za doseganje barcelonskih ciljev glede otroškega varstva, katerih cilj je odpraviti ovire in ovir za sodelovanje žensk na trgu dela.

---

¹³ Splošna deklaracija o človekovih pravicah, Združeni narodi, 1948

¹⁴ Bela knjiga o storitvah splošnega pomena, Evropska komisija, 2004

spring alliance

- Uveljaviti zahteve energetskega svežnja EU za razvoj nacionalnih akcijskih načrtov in zmanjšanje energetske revščine, in jih uskladiti z nacionalnimi akcijskimi načrti za socialno vključenost in socialno varstvo.
- Zagotoviti ustrezen finančni in zakonodajni okvir za podporo dejavnostim socialnega gospodarstva pri zagotavljanju javnih storitev, zlasti socialnih storitev.
- Sprejeti direktivo o finančni vključenosti, za vzpostavitev univerzalnega dostopa do bančnega računa in do pravičnih in trajnostnih kreditnih in posojilnih možnosti za vse.

9. Boriti se proti diskriminaciji in rasizmu; zagotoviti enakost spolov ter spoštovanje pravic migrantov

Zakaj?

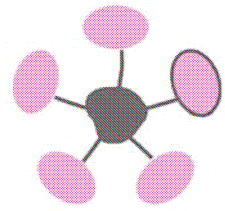
Današnja EU je sestavljena iz ljudi z različnim kulturnim ozadjem in etničnim poreklom, invalidnih oseb, ljudi z različno spolno usmerjenostjo in različnih starosti in religij. Čeprav je ta raznolikost vedno bolj priznana in cenjena, mnogi še vedno trpijo zaradi diskriminacije, ženske in moški pa niso obravnavani enako. Ta resničnost je v nasprotju z osnovnim načelom enakega obravnavanja, ki je zapisano v sedanji pogodbi EU in v Listini EU o temeljnih pravicah.

Kako?

- Sprejeti in izvajati celovito direktivo EU proti diskriminaciji, ki bo zagotavljala varstvo pred vsemi oblikami diskriminacije, vključno z diskriminacijo iz 21. člena Listine EU o temeljnih pravicah.
- Prednostno razviti kazalnike za prikaz diskriminacije posebnih skupin in napredek pri spoštovanju njihovih pravic.
- Sprejeti nov politični okvir za uresničevanje enakosti med ženskami in moškimi, v skladu z Evropskim načrtom za enakost spolov (2006-2010), vključno z ukrepi za enakost spolov pri odločanju in za boj proti vsem oblikam nasilja nad ženskami.
- Prednostno uveljavljati zaveze politike EU za izboljšanje enakosti med spoloma na vseh ravneh, od oblikovanja politik do njihovega izvajanja, in jih podpreti z zadostnimi finančnimi in človeškimi viri.
- Uveljaviti novi večletni program za pravosodje in notranje zadeve (Stockholm), ki v središče postavlja spoštovanje migrantov in temeljnih pravic.
- Uveljavljati stroge politike za boj proti trgovini z ljudmi za namene spolnega izkoriščanja, še posebej žensk in otrok.

D. Spodbujati zelena in kakovostna delovna mesta

Za zagotovitev več in boljših delovnih mest so potrebne politike in investicije, ki obenem odgovarjajo na potrebo po javnih storitvah, socialni vključenosti in boljšem okolju.

10. Okrepiti kakovostna delovna mesta in izboljšati dostop za vse

Zakaj?

Ljudje se pogosto srečujejo z več ovirami pri zaposlovanju, še zlasti tisti, ki imajo najtežji dostop do trga dela, kot so invalidi, dolgotrajno brezposelni ali brezdomci. Ti ljudje tvegajo, da bodo za vedno izključeni iz trga dela.

Ljudje so poleg tega vse pogosteje prisiljeni sprejeti nizko kakovostna delovna mesta, ki ne nudijo zagotovljene poti do dostojnega življenja. In nazadnje lahko prost pretok delavcev škode kolektivnim pravicam in lahko vodi do socialnega dampinga, če se ne uporabijo socialne klavzule.

Kako?

- Določiti cilje glede kakovosti delovnih mest, vključno z ustreznimi prihodki, enakim plačilom za enako delo, dobrimi sistemi socialnega varstva in bojem proti diskriminaciji.
- Zagotoviti, da večnacionalne družbe spoštujejo človekove pravice in norme Mednarodne organizacije dela (ILO).
- Vzpostaviti in izvajati nacionalne strategije za razvoj politik vseživljenjskega učenja in poklicnega usposabljanja, ob upoštevanju prostovoljnega dela in neformalnega izobraževanja. Priznati in potrditi znanja, ki jih ljudje pridobijo v teh sistemih, in izvajati programe ozaveščanja, da bi zagotovili, da bodo vsi imeli dostop do kakovostnih priložnosti za izobraževanje in usposabljanje.
- Sredstva Skupnosti uporabiti za razvoj okolju prijaznih in kakovostnih delovnih mest in podpreti izvajanje celovitih strategij aktivne vključenosti.
- Vzpostaviti in izvajati načrte dejavnega vključevanja za ljudi z najtežjim dostopom do trga dela, in na evropski in nacionalni ravni določiti prednostne cilje, s tremi stebri zagotavljanja ustreznega minimalnega dohodka, dostopa do kakovostnih storitev in dostopa do kakovostnih delovnih mest. Nato pa razviti nove evropske smernice za zaposlovanje o dejavnem vključevanju.
- V makroekonomske politike EU vgraditi odpravljanje razlik v plačah med spoloma in sprejeti kazalnik razlik v plačilu med spoloma, ter cilje za povečanje dostopa žensk do kakovostnih delovnih mest.

11. Zagotoviti pravičen prehod na kakovostna delovna mesta ter pomagati delavcem pri prehodu v dejavnosti, ki nastajajo na novo

Zakaj?

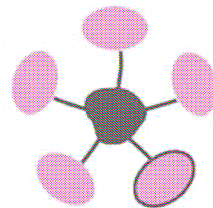
Že zdaj obstaja vrzel med sedanjimi kvalifikacijami delovne sile in tistimi, ki jih bo potrebovala v prihodnosti, zaradi družbenih in okoljskih zahtev in preoblikovanja obstoječih področij dela. Da bi zagotovili socialno vzdržen izid vseh teh sprememb, je potreben pravičen okvir za prehod na kakovostna delovna mesta.

Kako?

- Razviti programe za prehod v skladu s pričakovanimi spremembami vzorcev zaposlovanja, v sodelovanju z deležniki.
- Zagotoviti možnosti izobraževanja za razvoj nove trajnostne proizvodnje in storitev, kakor tudi okrepiti zaveze k porabi 3% BDP za raziskave in razvoj, pri čemer naj vsaj ena tretjina tega zneska prihaja iz javnih virov.
- Povečati Sklad za prilagajanje na globalizacijo, da bi omejili negativne posledice ukrepov za boj proti podnebnim spremembam in drugim globalnim okoljskim problemom za delavce, in podprli zagotavljanje alternativne zaposlitve in zaščito dohodka za razseljene delavce.
- Vlagati v ključne sektorje, kot so promet, stanovanja, socialne, zdravstvene in negovalne storitve, kot tudi "storitve varčevanja z energijo", ki zagotavljajo energetske svetovanje in naložbe za zmanjšanje porabe energije, ter zagotoviti, da bodo novo ustvarjena delovna mesta kakovostna.
- Do leta 2011 razviti evropski okvir, ki bo zagotavljal prilagoditev učnih načrtov in programov na obstoječe okoljske in socialne izzive. Okvir mora zagotoviti tudi usposabljanje za celotno verigo izvajalcev, inštalaterjev in dobaviteljev na področju energetske učinkovitosti in obnovljivih virov energije.
- Spodbujati kakovostna delovna mesta in trajnostna podjetja s pomočjo javnih naročil, s katerimi bodo nagrajena podjetja, ki podpirajo socialne, delovne in okoljske politike.

E. Prevzeti globalno odgovornost

Sedaj je kritični trenutek za svetovni socialni in gospodarski razvoj in za pravičnost. Evropska unija mora odločno ukrepati za reševanje temeljnih problemov neenakosti in netrajnostnega razvoja na svetovni ravni, in zagotoviti usklajen pristop EU za doseganje strategije za pravično globalizacijo.

12. Preoblikovati globalno gospodarsko in finančno upravljanje

Zakaj?

Sedanje gospodarske in finančne politike in institucije so upravljale gospodarski sistem, v katerem je najpomembnejša visoka gospodarska rast, ki koristi predvsem korporacijam in bogatim, namesto da bi svet trdno vodila v smeri skupne, trajnostne blaginje. Ta model je prispeval k povečanju revščine in neenakosti, pomanjkanju dostojnega dela, globalni neenakosti in okoljski katastrofi, že dolgo pred sedanjo gospodarsko krizo.

Kako?

- Preoblikovati svetovno gospodarsko in finančno arhitekturo tako, da bo državam v razvoju dovolila, da ohranijo domače vire, ki jih potrebujejo in ki se sedaj kot nedovoljeni finančni tokovi pretakajo z Juga na Sever.
- Prispevati k nadaljnemu razvoju globalnega pristopa k finančnemu upravljanju, po možnosti na ravni ZN, ob upoštevanju priporočil Stiglitzeve komisije za vzpostavitev mehanizmov globalnega finančnega upravljanja, ki bodo demokratični in bodo dajali prednost interesom ljudi pred interesi trga.
- Izvesti temeljne reforme upravljanja mednarodnih finančnih institucij in Svetovne trgovinske organizacije, da bi zagotovili njihovo demokratizacijo, popolno preglednost in spoštovanje mednarodnih standardov človekovih pravic, vključno z enakostjo spolov, ter spoštovanje okolja in delovne sile. ZN in Mednarodni organizaciji dela je treba podeliti vodilno vlogo in z njo povezana finančna sredstva.
- Skleniti dogovor o zavezah za reformo mednarodnega davčnega sistema za odpravo davčnih oaz. Upravljati finančna središča z vzpostavitvijo zadovoljivih in preglednih mehanizmov za izmenjavo informacij - samodejno, na zahtevo in spontano – na evropski ravni.
- Vzpostaviti stroga pravila o razkrivanju podatkov in uveljaviti nove računovodske standarde, ki bodo odpravili davčno konkurenco. Evropske multinacionalne korporacije je potrebno obvezati k poročanju o vseh njihovih transakcijah po posameznih državah, tako da bodo razkriti dobički, izgube in davki, plačani v posamezni državi njihovega delovanja, in sicer brez izjem za vsako raven pristojnosti.
- Spodbujati finančne transakcije po vzoru Tobina, da bi zmanjšali prekomerne špekulacije in spodbujali dolgoročne naložbe. Čeprav je zaželeno, da se davčna obveznost izvaja globalno, se jo lahko izvršuje tudi enostransko na ravni EU.

13. Zagotoviti skladnost politik, da bi dosegli trajnostni razvoj

Zakaj?

Trgovina, kmetijstvo, ribištvo, okolje in veliko drugih politik EU je vplivalo¹⁵ na države v razvoju. Vendar te politike niso v zadostni meri in neposredno prispevale¹⁶ k izkoreninjenju revščine in k trajnostnemu razvoju v EU in globalno. Trajnostnega razvoja ni mogoče doseči, če ne priznavamo pravic do razvoja velikega dela svetovnega prebivalstva. Poleg tega so politike, ki niso v skladu z razvojnimi cilji, drage, in lahko zasenčijo denar, porabljen za razvojno pomoč.

Kako?

- Uporabiti nov postopek za trgovinske mandate, utemeljen na neodvisnih študijah ter široki razpravi in posvetovanju z deležniki, da bi ocenili dejanski vpliv obstoječih politik na zaposlovanje, gospodarstvo, revščino, enakost spolov, človekove pravice in okolje, tako znotraj EU kot v globaliziranem svetu.
- Izpogajati trgovinske sporazume in pogodbe o naložbah, ki bodo spoštovale suverenost ter gospodarsko in družbeno kohezijo v državah v razvoju (vključno z njihovimi pravicami, da večnacionalnim družbam naložijo dajatve in davke) in opustiti vse enostranske zahteve za Sporazum o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine (TRIPS) in pogoje. Od multinacionalnih korporacij s sedežem v EU zahtevati, da uporabljajo okoljske in socialne predpise svoje matične države, kadar delujejo v državah v razvoju, s čimer bodo delovali proti sedanjí strategiji EU "Globalna EU – konkurenčna v svetu".
- Uvesti odgovornost podjetij, začeniši s dodeljevanjem sredstev za ta namen, ter z razjasnitvijo vloge in odgovornosti institucij EU in držav članic v zvezi z njo. Do leta 2014 uvesti obvezno socialno in okoljsko poročanje ter zavezujoča pravila, ki bodo zagotovila preglednost lobiranja. Vzpostaviti jasno pot za izvajanje neposredne odgovornosti matičnih družb za zlorabe, ki jih zakrivijo njihova hčerinska podjetja, in za dolžnost skrbnega ravnanja za podjetja v EU na njihovem področju vpliva, ter neomejen dolgoročen dostop do pravnega varstva za žrtve zlorab podjetij. V odgovornost podjetij vključiti zahtevo po spoštovanju standardov EU na področju socialnega in okoljskega ravnanja, kadar delujejo v državah v razvoju.
- Skupaj z ribiškimi skupnostmi razviti partnerske sporazume o ribolovu, ki ne vključujejo dostopa do ribolovnih območij, da bi zaustavili ropanje teh območij v izključnih gospodarskih conah držav izven EU. Zagotoviti, da ribe, uvožene iz držav izven EU, izpolnjujejo enake standarde trajnostnosti, kot veljajo za proizvajalce iz EU.
- Spremeniti notranjo in zunanjo kmetijsko politiko, tako da bo spoštovala pravico držav v razvoju, da zaščitijo svoje kmetijske trge in svojo prehransko varnost. Spremeniti skupno kmetijsko politiko (SKP), da bo odpravljen damping kmetijskih dobrin ter izvozno usmerjeni modeli kmetijstva. Opustiti cilje za biogoriva, ki vodijo k prekomerni rabi omejenih zemljišč za kmetijsko pridelavo.

---

¹⁵ Evropska komisija, 2007

¹⁶ Projekt skladnosti EU (EU Coherence project) / Aprovev

14. Povečati in izboljšati financiranje za razvoj

Zakaj?

Evropska unija zagotavlja večino pomoči¹⁷ na svetu, kar ji nalaga pomembno odgovornost pri boju proti svetovni revščini. EU se je jasno zavezala¹⁸ tako k povečanju obsega kot kakovost pomoči, vendar tega še ni v celoti izpolnila. Razvojna pomoč je pomembnejša kot kdajkoli prej, saj je finančna kriza skrčila druge vire¹⁹, kot so tokovi zasebnega kapitala, vračila in izvozni prihodki držav v razvoju. Pomembno vlogo pri izkoreninjenju revščine igra tudi uresničevanje človekovih pravic.

Kako?

- Zagotoviti vsaj 0,7% bruto nacionalnega dohodka za uradne razvojne pomoči (URP) najkasneje do leta 2015, in dogovoriti letne in zavezujoče časovnice za doseg tega cilja. Najmanj 20% vse pomoči Skupnosti nameniti za osnovne socialne storitve, kot sta zdravstvo in izobraževanje, kot je že večkrat pozval Evropski parlament.
- Preklicati nepravični dolg držav v razvoju.
- Postopno odpraviti vse pogojevanje gospodarskih ali trgovinskih politik, povezano z razvojno pomočjo in posojili.
- Letno poročati o napredku pri izvajanju Pariške deklaracije in Akcijskega programa iz Akre glede obveznosti za izboljšanje kakovosti razvojne pomoči.
- Do leta 2010 pripraviti akcijski načrt EU za enakost spolov in krepitev vloge žensk v zunanjih zadevah, s pomočjo vključujočega procesa, ki bo temeljil na stalnem in strukturiranem političnem dialogu z vsemi deležniki.
- Spodbujati pristop k razvojnim politikam, utemeljen na človekovih pravicah, tako da bodo sredstva namenjena ne le obravnavi simptomov, ampak tudi temeljnih vzrokov revščine.

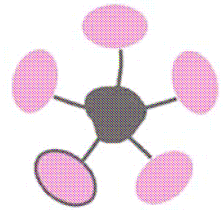
¹⁷ Evropska komisija, april 2009

¹⁸ Evropsko soglasje o razvoju, november 2005

¹⁹ Svetovna banka, 2009

F.   Izboljšati demokracijo

V demokratičnem sistemu je način za doseg odločitve prav tako pomemben kot rezultat: odločitve se sprejemajo za ljudi, s strani ljudi in z ljudmi. EU mora še dokazati, da to velja tudi na ravni EU. Poskrbeti mora za napredek svojega demokratičnega upravljanja s pomočjo izboljšanja svoje odgovornosti do državljanov, izboljšanja dostopa do odločanja in nadzora nad njim, vlaganja v dialog z evropskimi državljani, civilno družbo in sindikati, in krepitev upravljanja svojih strategij.

15.   Vlagati v dialog z evropskimi državljani, sindikati in civilno družbo

Zakaj?

95% Evropejcev sodeluje v bodisi prostovoljnih ali neformalnih organizacijah, ali v obojih²⁰. V času, ko se vse večje število državljanov počuti oddaljenih od evropske politike, kot je razvidno iz 40% volilne udeležbe na prejšnjih evropskih volitvah, so te organizacije jasna opora pri zagotavljanju, da so ljudje aktivni pri oblikovanju svoje družbe.

Vrednost teh organizacij priznava tudi EU v Lizbonski pogodbi, v kateri se smatra, da je participativna demokracija temeljno načelo demokracije v EU in predlaga načine za organizacijo dialoga z "predstavnimi združenji in civilno družbo".

Kako?

- Dogovoriti se o uredbi EU za izvajanje določb o pobudi ljudi in civilnem dialogu, ne glede na začetek veljave Lizbonske pogodbe.
- Sprejeti praktične smernice za civilni dialog in spremeniti minimalne standarde za posvetovanje, da bo časovni raspored posvetovanj in dialoga razširjen na 16 tednov, in zagotoviti odziv.
- V svet in za vsako predsedovanje EU imenovati visokega uradnika, odgovornega za razvoj sodelovanja s civilno družbo med pripravo, izvajanjem in po izteku vsakega predsedstva EU.
- Ustanoviti medsektorske minimalne standarde Evropske komisije v zvezi s financiranjem organizacij civilne družbe.
- Okrepiti socialni dialog in kolektivno dogovorjene sporazume, začeni z dialogom znotraj podjetij in do ravni EU.

---

²⁰ Raziskava o kakovosti življenja, Eurofound, 2006

16. Izboljšati dostop do nadzora in odločanja

Zakaj?

Preglednost in dostopnost za javnost sta osnovni načeli demokracije, ki državljanom omogočata, da razumejo, kdo sprejema neko odločitev v njihovem imenu. Za potek demokratične razprave morajo biti javno dostopne informacije in dokumenti v različnih jezikih, in javne oblasti ne smejo odreči informacij, ki so potrebne za sodelovanje v procesu odločanja.

Kako?

- Poskrbeti, da bodo vsa posvetovanja z deležniki in lobistična prizadevanja javna in pregledna.
- Omejiti uporabo izjem, ki jih omogoča Uredba o dostopu do dokumentov, na minimum.
- Poskrbeti za javnost dela delovnih skupin za pripravo ministrskih svetov in sej kolegija komisarjev.
- Uvesti obvezen register lobistov za vse institucije EU.

17. Okrepiti vodenje strategij EU in odprte metode usklajevanja

Zakaj?

Na podlagi prostovoljne obveze držav članic, so strategije EU, kot so "rast in delovna mesta", "bolonjski proces" ali odprta metoda usklajevanja, najbolj priljubljena orodja EU za pospešitev doseganja skupnih ciljev EU na področjih z omejenimi pristojnostmi EU, kot so gospodarstvo, zaposlovanje, izobraževanje, socialno varstvo in socialna vključenost. Medtem ko naj bi jih uporabljali samo na področjih, kjer skupna zakonodaja ni mogoča, pa ta "mehka orodja" potrebujejo politično podporo, vidljivost na nacionalni ravni in aktivno sodelovanje socialnih partnerjev in organizacij civilne družbe, da bi lahko uresničili dogovorjene cilje.

Kako?

- Uvesti redno poročilo Evropskega parlamenta in razprave/poročila nacionalnih parlamentov, da bi zagotovili, da ljudje, ki so jih državljani izvolili, lahko izrazijo svoje mnenje o evropskih strategijah in njihovem izvajanju.
- Skupaj s socialnimi partnerji in organizacijami civilne družbe razvijati posebna načela, smernice in merila glede tega, kako okrepiti upravljanje strategij EU in spodbujati bolj učinkovito sodelovanje s socialnimi partnerji in predstavniki akterjev civilne družbe.

Inštitut
za
trajnostni
razvoj

PlanB
za Slovenijo
Pobuda za
trajnostni
razvoj

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

www.springalliance.eu • info@springalliance.eu • T +32 (0) 2 790 88 12 • F +32 (0) 2 289 10 99
Spring Alliance, c/o EEB, Boulevard de Waterloo 34, Bruselj, B-1000 Belgija

Prevod in priprava v slovenskem jeziku: Inštitut za trajnostni razvoj, www.itr.si

Prevod v slovenščino smo pripravili v okviru projekta *Plan B za Slovenijo*, s finančno podporo Evropskega socialnega sklada.